

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Teplicích rozhodl JUDr. Jitkou Škodovou ve věci

žalobkyně: **Jana S.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Olga Růžičková
sídlem Dubská 390/4, 415 01, Teplice

proti

žalovanému: **Město Krupka**, IČO 00266418
sídlem Mariánské náměstí 22/13, 417 42, Krupka - Bohosudov
zastoupený advokátem JUDr. Jan Svoboda
sídlem Kollárova 1064/18, 415 01, Teplice

o zdržení se zásahů do vlastnických práv

takto:

- I. Žaloba o povinnosti žalovaného zdržet se zásahů do práv žalobkyně spočívajících v zavodnění podkladních vrstev chodníku, čímž dochází ke zvýšení vlhkosti základové spáry domu, a tím i zavodnění zdiva domu č. p. XXXXX na pozemku p. č. st. XXXXX, zapsaného na LV č. XXXXX pro k.ú. Krupka, se zamítá.
- II. Žaloba o povinnosti žalovaného zajistit odvodnění obslužné komunikace p. č. XXXXX, ostatní komunikace, ostatní plocha, zapsané na LV č. XXXXX pro k.ú. Krupka, se zamítá.
- III. Řízení o povinnosti žalovaného zdržet se zásahů do práv žalobkyně spočívajících v nemožnosti otevírání garážových vrat domu č. p. XXXXX na pozemku p. č. st. XXXXX, zapsaného na LV č. XXXXX pro k.ú. Krupka, se zastavuje.
- IV. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 17 424 Kč k rukám JUDr. Jana Svobody do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Žalobkyně je povinna zaplatit České republice do pokladny či na účet Okresního soudu v Teplicích na nákladech řízení částku 19 014,50 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Gutwaldová.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhala vydání rozhodnutí rozšířeném v průběhu jednání o eventuální petit, kterým by soud žalovanému uložil povinnost zdržet se zásahů do práv žalobkyně spočívajících v zavodnění podkladních vrstev chodníku, čímž dochází ke zvýšení vlhkosti základové spáry domu, a tím i zavodnění zdiva domu č. p. XXXXX na pozemku p. č. st. XXXXX v k.ú. Krupka, a dále zdržet se zásahů do práv žalobkyně spočívajících v nemožnosti otevírání garážových vrat domu č. p. XXXXX na pozemku p. č. st. XXXXX v k.ú. Krupka s tím, že jednak s pozemkem žalobkyně sousedící obslužná komunikace žalovaného nesplňuje potřebné technické požadavky zejména v otázce spádu, v důsledku čehož dochází k zamokření domu žalobkyně, a jednak v důsledku vybudování chodníku je žalobkyni dlouhodobě zamezeno v možnosti otevírání garážových vrat a přístupu do garáže, když chodník je konstrukčně vyřešen tak, že svou výškou znemožňuje otevření dveří garáže, eventuálně že žalovaný je povinen zajistit odvodnění obslužné komunikace p. č. XXXXX v k.ú. Krupka.
2. Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že uplatněný nárok žalobkyně neuznává, když popírá, že by jakýmkoliv způsobem zasahoval do práv žalobkyně, a to jak do práv týkajících se zavodnění podkladních vrstev chodníku, tak i do práv spočívajících v nemožnosti otevírání garážových vrat, neboť dům žalobkyně vykazoval známky podmáčení již v roce 2002, kdy se v rámci pasportizace objektu uskutečnila prohlídka objektu č. p. XXXXX a byly v něm konstatovány různé trhliny, přičemž obslužná komunikace byla upravována podle schválené projektové dokumentace a práce na chodníku byly prováděny neodborně žalobkyní na její náklady.
3. Žalobkyně vzala žalobu o povinnosti žalovaného zdržet se zásahů do práv žalobkyně spočívajících v nemožnosti otevírání garážových vrat domu č. p. XXXXX na pozemku p. č. st. XXXXX v k.ú. Krupka před zahájením jednání v plném rozsahu zpět, soud proto v souladu s § 96 odst. 1, 2, 4 o.s.ř. řízení v části vzaté zpět zastavil.
4. Soud ve věci provedl následující důkazy, z nichž zjistil následující skutečnosti:
 - z výpisu z katastru nemovitostí, že žalobkyně je vlastníkem nemovitých věcí, a to pozemku p. č. st. XXXXX, kdy součástí pozemku je stavba č. p. XXXXX a dále pozemků p. č. st. XXXXX, XXXXX, XXXXXX a XXXXX zapsaných na LV č. XXXXX pro k.ú. Krupka, a že žalovaný je vlastníkem obslužné komunikace p. č. XXXXX zapsané na LV č. XXXXX pro k.ú. Krupka,
 - z obsahu znaleckého posudku ze dne 14. 6. 2017 předloženého žalobkyní a vypracovaného XXXXX, že při prohlídce komunikace p. č. XXXXX v k.ú. Krupka a domu č. p. XXXXX v Krupce byl zjištěn nepříznivý příčný sklon místní komunikace před, nad domem a proti domu a nepříznivé konstrukční řešení chodníku před domem, kdy v komunikaci jsou dvě propadliny, které i přes provizorní opatření žalobkyně přivádějí do podkladních vrstev chodníku a vozovky srážkovou vodu, a nepříznivě tak ovlivňují stav a užívání nepodsklepeného domu, kdy znalec navrhl osadit do komunikace příčné odvodňovací žlaby, upravit šířku a výšku chodníku před garáží u domu, odstranit podkladové vrstvy chodníku po celé délce domu a pročistit odvětrávací průduchy ve zdivu s osazením ochranných mřížek,
 - z výzvy žalovanému ze dne 10. 7. 2017, že žalobkyně žádala žalovaného o stanovisko k přiloženému znaleckému posudku a k učinění takových opatření, kdy by došlo ke zdržení se popsanych zásahů do jejího vlastnického práva,
 - z dopisu žalovaného žalobkyni ze dne 14. 8. 2017, že žalovaný odmítl jakékoli zásahy žalovaného do práv žalobkyně,
 - z pasportizace objektu ze dne 6. 3. 2002 v rámci stavby s názvem XXXXX, Krupka, že v domě č. p. XXXXX byla provedena technická prohlídka, kdy byla zjištěna podle stavu z venku starší fasáda, opadaný sokl, drobná trhlina pod parapetem okna vlevo v přízemí, drobné praskliny nad oknem nad vchodem až k hornímu oknu a zevnitř prasklina vlevo u okna v koupelně, popraskaný průchod schodiště, prasklina nad oknem v místnosti vpravo a drobné trhliny a praskliny v patře vpravo,
 - z fotodokumentace předložené oběma stranami a z videozáznamu stav obslužné komunikace před domem č. p. XXXXX v ul. XXXXX v Krupce ke dni 6. 2. 2002, 12. 6. 2017 a 26. 7. 2017,
 - z projektové dokumentace, zejména kolaudačního rozhodnutí ze dne 5. 5. 2003, odboru

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Gutwaldová.

dopravy a životního prostředí Magistrátu města Teplice a technické zprávy, že příslušný vodoprávní úřad povoluje žadateli Severočeská vodárenská spol. a.s. užívání stavby vodního díla Krupka, XXXXX – kanalizace, kdy stavba byla povolena stavebním povolením ze dne 29. 3. 1996, přičemž stávající majitel nového řádu Město Krupka tuto předá Severočeské vodárenské společnosti, a.s. s tím, že projekt řeší odvedení splaškových vod od stávajících rodinných domků v XXXXX v Krupce navrženou kanalizační stokou napojenou na projektovou dokumentaci XXXXX v ulici XXXXX a vedoucí západním směrem pod mostek k XXXXX Krupka a dále po pravé straně celou ulicí XXXXX až k poslednímu stávajícímu rodinnému domu u požárních nádrží, kdy sklon nivelety dna stoky „XXXXX“ sleduje povrch stávajícího terénu a stávající povrchy jsou v celé šíři obnoveny,

- ze soupisu provedených prací, objednávky č. XXXXX ze dne 31. 5. 2017 a průvodního dokladu pro ověření finanční operace ze dne 26. 6. 2017, že byla provedena oprava propadlé komunikace v ulici XXXXX v Krupce dodavatelem Petr W., stavební projektová a inženýrská činnost na základě objednávky žalovaného, a to rozebrání dlažeb, odstranění podkladů, vytrhání silničních obrub, hloubení jam, zásyp jam, obsypání objektu sypaninou, kladení zámkové dlažby a ostatní práce a přesuny hmot,

- z obsahu petice „za záchranu domů, ulice a jejího okolí XXXXX, Krupka, že dne 9. 2. 2018 občané Města Krupky předali zastupitelstvu Města Krupky žádost, aby město započalo bezodkladně řešit neutěšenou situaci v ulici XXXXX, Krupka, která spočívá v tom, že obslužná komunikace p. č. XXXXX, jejímž vlastníkem je Město Krupka, nespĺňuje potřebné technické požadavky, zejména v otázce spádu, dále není zajištěno žádné odvodnění komunikace, když zde chybí kanály a odvodňovací žlaby, tím dochází k podmáčení domů a právě výše uvedené významně zasahuje do práv zde bydlících občanů,

- z výslechu žalobkyně, že její rodina koupila dům č. p. XXXXX v Krupce v roce 2002, kdy v roce 2003 začali opravovat střechu a udělal se tam druhý svod vody, poté začala rekonstrukce kanalizace, elektrifikace a plynu s tím, že celá ulice je problematická, protože pod ní vede potok, jedná se o slepou ulici od lesa, na jejímž konci jsou dvě nádrže, které by měly pobírat vodu, dále, že silnice se po rekonstrukci v roce 2003 zvedla takovým způsobem, že všem v ulici museli udělat obrubníky, aby jim voda netekla do domů, v roce 2015 v silnici vznikly propadliny, tak se žalobkyně obrátila na město a na jeho pracovníka pana K., přivolání odborníci zjistili, že tam žádný problém není, v roce 2017 nechalo město dát na ulici značku zákaz stání,

- z výpovědi svědka Jiřího K., zaměstnance XXXXX, že pracuje jako provozní technik, kdy připravoval rekonstrukci ulice XXXXX v roce 2002 a 2003, kterou podle projektové dokumentace prováděla firma VHS Teplice, jednalo se o kanalizaci, na niž se napojovaly vedlejší ulice, natahovala se tam i nová voda a dělaly nové plynové přípojky, hlavní řad měl 300 ml průměr odtokové roury a přípojky od domů 200 ml průměr, kdy pod úroveň vozovky v XXXXX ul. je koryto potoka, kde jsou zaústěné veškeré svody ze střech domů v ulici XXXXX, s ohledem na polohu ulice se s výškou vozovky nemohlo hýbat, musela být zachována veškerá nivelita vozovek i s ohledem na zakrytí koryta potoka, s vozovkou se proto nedá naklánět, jak na levou, tak na pravou stranu, dále že před zmíněnou akcí se procházely všechny objekty a dělala se pasportizace (popis stavu) objektů, dům žalobkyně se tedy kontroloval také, a to 6. 2. 2002, což je zdokumentované, tedy když žalobkyně nemovitost kupovala, věděla, v jakém je stavu, že dům je celý popraskaný a podmáčený, dále, že kolem roku 2015 za ním přišla žalobkyně s tím, že se jí propadá vozovka před chodníkem, poslal tam proto pracovníky z SČVK, aby se podívali, zda je tam nějaká závada, ti mu sdělili, že na kanalizační přípojce žádná není, nechal dále od firmy Petr W. zkontrolovat veškeré dešťové přípojky a stav pod chodníkem, tato firma odhalila 12. 6. 2017 chodník a zjistila neodborně udělané dešťové přípojky, které neměly hloubku uložení a výšku zásypu k zámkové dlažbě, firma proto veškeré přípojky dala dohromady, dále že úroveň předmětné vozovky před a po rekonstrukci byla zachována,

- z výpovědi svědka Karla P., souseda žalobkyně, že po rekonstrukci ulice došlo k zásahům, které poškodily všechny domy, kvůli navýšení asfaltu dochází k jejich zamokření,

- z výpovědi svědkyně Jitky M., že jako sousedka žalobkyně si myslí, že ulice, ve které bydlí, není udělaná tak, jak by měla být, protože se na různých místech propadá, kdy terén se navýšil

v okamžiku, kdy se dělala kanalizace, určitě o 20 čísel,

- z výpovědi svědkyně Jindřišky T., že jako sousedka žalobkyně byla problém jejich ulice řešit na město, myslí si, že silnice je špatně udělaná, že je tam málo kanálů na odtok vody, a že je tam malá vrstva asfaltu,

- z výpovědi svědka D. P., že měl na starosti jako bývalý zaměstnanec VHS Teplice stavbu, která se dělala v ulici XXXXX v Krupce, byl mistrem při výstavbě kanalizace v ulici XXXXX, kdy se řešila kanalizace, plynofikace a napojení vodojemu do ulice XXXXX, projektovou dokumentaci viděl, všechno se dělalo podle ní, má dojem, že nedošlo k navýšení vozovky, zasypany se pouze výkopy, udělala se dvouvrstvá vozovka, asfaltová vyrovnávka a další vrstva tzv. koberec, výše vozovky se tak zachovala, když tam jsou dvě nebo tři kanalizační vpustě,

- z dokladu o stáří objektu č. p. XXXXX v Krupce, že přestavba tohoto domu byla ukončena dne 17. 12. 1937 dle plánu a určených podmínek,

- z obsahu znaleckého posudku znalce ustanoveného soudem XXXXX ze dne 22. 6. 2018 a z jeho doplňující výpovědi, že podélný spád obslužné komunikace p. č. XXXXX v k.ú. Krupka je směrem k ulici XXXXX a pohybuje se v rozmezí 8,3% až 10,1%, kdy příčný spád je veden zleva doprava při pohledu z kopce, jeho velikost je proměnná, odvedení povrchových vod z komunikace je nedostatečné, v okolí domu č. p. XXXXX se nacházejí dva žlaby, délka úseku, který spodní žlab odvodňuje je 135 metrů, druhý žlab je vzdálen od domu č. p. XXXXX v délce 60 metrů, šířka mříže žlabu nezaručuje, že pojme tekoucí vodu při intenzivních srážkách, voda, která není žlabem zachycena, odeče po povrchu přirozeným spádem do potoka, pokud by měl být zachován systém odvedení vody v území, musela by vzájemná vzdálenost žlabů být menší a zároveň by bylo nutné zvětšit kapacitu vtoku do žlabů s ohledem na velký podélný spád komunikace a tím i velkou rychlost tekoucí vody, dále že v dané ulici není zajištěn dostatečný počet uličních vpustí, kdy území není odvodněno pomocí těchto vpustí, ale pomocí příčných žlabů s malou kapacitou, dále že poruchy vozovky jsou s největší pravděpodobností způsobeny rozdílnou tuhostí podloží, kdy při provádění nebyly pravděpodobně správně napojeny nové asfaltové vrstvy na stávající betonové vjezdy, přičemž tekoucí voda není primární příčinou těchto poruch, závěrem tedy je stav vozovky způsoben poruchami podloží, včetně pronikání vody do podloží a nedostatečným odvodněním podkladních vrstev vozovky s tím, že k průsakům do podloží u domu č. p. XXXXX bude docházet vždy, neboť povrch chodníku ze zámkové dlažby je částečně propustný, kdy ochranou proti této vodě by měla být izolace základů domu, dále že nedošlo k výraznější změně sklonových poměrů v řešeném území po realizaci kanalizace, dále že technické provedení zaústění svodů z čelní strany domu č. p. XXXXX je technicky nesprávné, svody nejsou vybaveny lapači splavenin, nemají potřebné krytí potrubí a není možné je kontrolovat ani udržovat, kdy nelze vyloučit, že svody nevykazují potřebnou těsnost a mohou být zdrojem vody v podloží komunikace, dále že během let 2002 až 2018 nedošlo k výraznému zhoršení stavu fasády, nedošlo k rozvoji výkvětů a k výraznějšímu zvětšení vlhkých míst, kdy základy nemovitosti nejsou opatřeny izolací proti zemní vlhkosti, kdy izolace proti vlhkosti by zamezila vztlínání zemní vlhkosti zdívem,

- ze sdělení SČVK, a.s. ze dne 10. 10. 2019, že tato firma nesouhlasí s odvodněním příčných prahů v XXXXX v Krupce do stávajícího kanalizačního systému, neboť stávající systém je určený k odvodu komunálních splaškových vod a nelze ho hydraulicky přetěžovat vodami povrchovými, ani vodami z jiných zdrojů, další podíl dešťových vod by prudce čišťování odpadních vod v ČOV v Bystřanech zatěžoval a způsoboval by snížení jeho celkové efektivity, kdy odvodnění navržených příčných prahů bylo doporučeno přes dílní vsakovací bloky po stranách místní obslužné komunikace,

- ze sdělení povodí Ohře, SP ze dne 22. 1. 2020, že nesouhlasí s navrženým způsobem likvidace dešťových vod s napojením do zatrubněného horského potoka, neboť je to v rozporu s Národním plánem povodí Ohře, když dešťové vody z jednotlivých objektů by měly být zachycovány a likvidovány přímo na pozemcích jednotlivých nemovitostí,

- z obsahu písemného vyjádření a svědecké výpovědi Karla K., autorizovaného projektanta dopravních staveb, že pokud si žalobkyně stěžuje na pronikání vlhkosti z veřejné místní obslužné komunikace do svého domu, je nutné konstatovat, že se jedná o jev obvyklý u starších

staveb v podobných lokalitách, kdy příčinou je téměř vždy neexistence kvalitní izolace stavby, přičemž v této úzké ulici neexistují chodníky, pouze před domem č. p. XXXXX byl zřízen krátký chodník s krytem ze zámkové dlažby namísto asfaltbetonu, toto řešení však není vyhovující, když propustný kryt nejspíše způsobuje průnik srážkových vod k lici stavby,

- z obsahu písemného vyjádření a svědecké výpovědi znalce z oboru stavebnictví, inženýrská a rozpočtová činnost, Pavla S., že na základě studia podkladů (popis paspartu domu ze dne 6. 2. 2002, soupis provedených prací při opravě propadlé kanalizační přípojky ze dne 12. 6. 2017, fotodokumentace ze dne 26. 7. 2017 a vyjádření projekční kanceláře Karel K. ze dne 12. 2. 2020) a zevrubné prohlídky vnějšího pláště objektu č. p. XXXXX v ul. XXXXX v Krupce, bylo zjištěno, že problém vlhnutí objektu vlivem zemní vlhkosti není krátkodobý ani v řádu desítek let, objekt je bez izolace proti zemní vlhkosti jak bylo obvyklé při tehdejší výstavbě, kdy objekt leží ve svahu jak v podélném tak příčném směru, kdy před vybudováním chodníkového tělesa byly okapové svody ukončeny nad povrchem původní komunikace s živичným povrchem u paty objektu, při změně povrchu a zřízení chodníkového tělesa pak došlo ke zvýšení úrovně přilehlého terénu k objektu a navíc nebyla provedena ani separační svislá izolace přilehlé stěny objektu (např. nopovou folií),

- z obsahu sdělení žalovaného, že na základě doporučení Severočeských vodovodů a kanalizací, a.s. ze dne 9. 10. 2019, kde odvodnění navržených příčných prahů doporučují přes dílčí vsakovací bloky po stranách obslužné komunikace p. č. XXXXX v k.ú. Krupka, že zástupce žalovaného za účasti stavebního technika provedl šetření o této možnosti, kdy toto doporučení není možné bez zásahu do soukromého vlastnictví občanů a v řadě případů je s ohledem na umístění staveb technicky nerealizovatelné.

5. Po provedeném dokazování byl zjištěn tento skutkový stav: Žalobkyně jako vlastníka pozemku p. č. st. XXXXX, jehož součástí je dům č. p. XXXXX v ul. XXXXX v Krupce (dále i jen „předmětný dům“) v tomto domě od roku 2002 bydlí a užívá jeho prostory, kde se v roce 2002 v rámci pasportizace objektu uskutečnila prohlídka a byly při ní konstatovány trhliny pod parapetem, kde jsou praskliny až k hornímu oknu a další praskliny, během let 2002 až 2018 nedošlo k výraznému zhoršení stavu fasády, nedošlo k rozvoji výkvětů a k výraznějšímu zvětšení vlhkých míst, když základy předmětného domu nejsou opatřeny izolací proti zemní vlhkosti, povrch chodníku ze zámkové dlažby u předmětného domu je částečně propustný, kdy ochranou proti této vodě by měla být izolace základů domu, přičemž provedení zaústění svodů z čelní strany předmětného domu je technicky nesprávné, svody nejsou vybaveny lapači splavenin, nemají potřebné krytí potrubí a není možné je kontrolovat ani udržovat, přičemž nelze vyloučit, že svody nevykazují potřebnou těsnost a mohou být zdrojem vody v podloží komunikace. Žalovaný jako vlastníka sousedního pozemku p. č. XXXXX provedl na této obslužní komunikaci na základě schválené projektové dokumentace v roce 2003 rekonstrukci včetně vybudování kanalizačního řádu, kdy stávající povrchy obslužné komunikace byly v celé šíři vozovky obnoveny. V roce 2017 byla provedena na základě objednávky žalovaného oprava propadlé komunikace v ulici XXXXX v Krupce. Znaleckým posudkem předloženým žalobkyní byl k červnu 2017 zjištěn nepříznivý příčný sklon místní komunikace nad a proti předmětnému domu a dále nepříznivé konstrukční řešení chodníku před předmětným domem. V roce 2018 zaslali občané města Krupky na popud žalobkyně žalovanému petici za záchranu domů, ulice a jejího okolí XXXXX, Krupka. Znalec ustanovený soudem dospěl v červnu 2018 k závěru, že základy předmětného domu nejsou opatřeny izolací proti zemní vlhkosti, kdy tato izolace by zamezila vzlínání zemní vlhkosti zdířem, pokud je její zdroj na straně od komunikace, kdy opatření čelní stěny hydroizolací neodstraní vodu z podloží komunikace, ale zabrání pronikání vody do předmětného domu, přičemž izolace je účinná v případě, že je provedena až na úroveň základové spáry a v případě, že zdroj zemní vlhkosti ke vně chráněného objektu, kdy by bylo i vhodné změnit systém likvidace dešťových vod ze dvou svodů, který je nesprávný, když svody nejsou vybaveny lapači splavenin a hromadící se nečistota tak způsobí nefunkčnost svodů, ležaté pokračování svodů bez patřičného krytí může dále bezprostředně pod dlažbou způsobit zamrzání vody ve svodech a porušení jejich těsnosti ve spojích, a konečně způsob likvidace dešťových vod není ani v souladu s požadavky vyhl. č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích

na využití území, konkrétně § 20 odst. 5 písm. c), kde je požadována likvidace vod přednostně vsakováním. Znalec konstatoval, že po realizaci kanalizace nedošlo ke změně sklonových poměrů okrajů komunikace, kdy podélný a příčný sklon vozovky způsobují, že povrchová voda se drží při pravém okraji vozovky při pohledu z kopce, tedy na straně předmětného domu, když odvedení povrchových vod z komunikace je nedostatečné, v okolí předmětného domu se nacházejí dva žlaby a šířka mříže žlabu nezaručuje, že pojme tekoucí vodu při intenzivních srážkách, účinnější by byl systém podélných žlabů se zaústěním do potoka, eventuálně bodové odvodnění pomocí uličních vpustí s dostatečnou kapacitou, změna systému odvodnění však znamená zásadní zásah do prostoru komunikace a musí být provedena projekčně s ohledem na vedení potoka a sítě technické infrastruktury. Znalec dospěl k závěru, že stav vozovky je způsoben poruchami podloží, včetně pronikání vody do podloží a nedostatečným odvodněním podkladních vrstev vozovky, přičemž tekoucí voda není primární příčinou těchto poruch, byť k jejich rozvoji napomáhá a že zvolený způsob ochrany předmětného domu před účinky povrchové vody je správný, ale byl nesprávně proveden, pokud by ukončení chodníku bylo provedeno tak, aby usměrnilo vodu podél obruby, nedocházelo by vlivem povrchové svody k průnikům vody do podloží, tekoucí voda by odtékla cestou nejmenšího odporu po téměř nepropustné asfaltové vrstvě komunikace směrem k odvodňovacímu žlabu, povrch chodníku u předmětného domu ze zámkové dlažby je částečně propustný a určité množství vody je obsaženo i v konstrukci vozovky a na její pláni, ochranou proti této vodě by tak měla být izolace základů domu. Žalovaný v rámci možnosti zaústění dešťových vod z komunikace v ulici XXXXX do potoka, popř. s ohledem na další řešení podal žádost o odvodnění povrchových vod z komunikace pomocí retenčních zavsakovacích nádrží a zaústění příčných prahů přes celou délku komunikace k Povodí Ohře a k Severočeským vodovodům a kanalizacím, a.s. s tím, že obě oslovené společnosti zaujaly negativní stanovisko s tím, že stávající kanalizační systém v XXXXX ul. je určený k odvodu komunálních splaškových vod a nelze ho přetěžovat vodami povrchovými, odvodnění tak bylo doporučeno přes dílčí vsakovací bloky po stranách obslužné komunikace, popř. umístěním retenčně zavsakovacích nádrží, když navržený způsob likvidace dešťových vod s napojením do zatrubněného XXXXX potoka je v rozporu s Národním plánem povodí Labe a dešťové vody z jednotlivých objektů by měly být zachycovány a likvidovány přímo na pozemcích jednotlivých nemovitostí. Žalovaný provedl na základě vyjádření Severočeských vodovodů a kanalizací, a.s. za účasti stavebního technika šetření, kdy bylo zjištěno, že odvodnění navržených příčných prahů přes dílčí vsakovací bloky po stranách obslužné komunikace není možné bez zásahu do soukromého vlastnictví občanů a v řadě případů je s ohledem na umístění staveb technicky nerealizovatelné.

6. Podle § 3028 odst. 2 občanského zákoníku (dále jen o.z.) není-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných, jejich vznik jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů. Protože soud vychází ze stavu, který je tu v době vyhlášení rozhodnutí (§ 154 odst. 1 o.s.ř.), je třeba ochranu proti rušení, resp. neoprávněným či ohrožujícím zásahům, které stále trvají, poskytnout podle nového občanského zákoníku, i když bylo vyvoláno v době před nabytím jeho účinnosti. V daném případě se žalobkyně žalobou domáhá ochrany svého vlastnického práva do budoucna, proto soud věc posuzoval podle o.z. účinného od 1. 1. 2014 (srov. NS ČR sp.zn. 22Cdo 3277/2014).
7. Podle § 1013 odst. 1 o.z. vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku, to platí i o vnikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.
8. Podle § 1019 odst. 1 o.z. vlastník pozemku má právo požadovat, aby soused upravil stavbu na sousedním pozemku tak, aby ze stavby nestékala voda nebo nepadal sníh nebo led na jeho pozemek. Stéká-li však na pozemek přirozeným způsobem z výše položeného pozemku voda,

zejména pokud tam pramení či v důsledku deště nebo oblevy, nemůže soused požadovat, aby vlastník tohoto pozemku svůj pozemek upravil.

9. Z citované zákonné úpravy vyplývá, že obtěžování ve smyslu § 1013 odst. 1 o.z. představuje takový výkon vlastnického práva k věci, jehož důsledky fyzicky přesahují věc samu, a působí buď na jiné osoby, anebo na věci ve vlastnictví jiného, a to prokazatelně negativně, obtěžování je třeba chápat objektivně, tj. z hlediska obvyklých společenských názorů, přičemž každý je povinen snášet imise z obvyčejného, normálního užívání věci. Ochrana před obtěžováním imisemi nad míru přiměřenou poměrům poskytovaná v režimu § 1013 odst. 1 o.z. představuje samostatný právní nárok vedle ochrany poskytované na základě správních norem. Nárok na ochranu bude dán, pokud v době rozhodování soudu bude imise sice v mezích daných správním předpisem, půjde však nepochybně o obtěžování „nad míru přirozenou poměrům“. Žalobkyně se domáhá ochrany proti imisím, a té se lze domoci negatorní žalobou, se stanovením povinnosti zdržet se přesně vymezeného rušení. Nelze se tedy domáhat toho, aby bylo rušiteli uloženo provést konkrétní opatření. Žalobkyně uvedla, že její vlastnické právo je vážně ohroženo tím, že obslužná komunikace žalovaného nespĺňuje potřebné technické požadavky zejména v otázce spádu, kdy spád komunikace je veden k domu žalobkyně, namísto od něj a také není zajištěno řádné odvodnění komunikace, v důsledku čehož dochází k zamokření domu žalobkyně. Soud poukazuje na to, že od ostatních imisí se liší povinnost vlastníka spočívající v tom, že nesmí upravit svůj pozemek tak, aby ohrozil sousedovu stavbu nebo pozemek, aniž by provedl dostatečné opatření na jejich upevnění. Dle rozhodnutí NS ČR ze dne 28. 6. 2006 sp. zn. 22 Cdo 1410/2005 běžné stékání povrchových (dešťových, srážkových) vod není imisí, když o imisi může jít jen tehdy, pokud vlastník pozemku změnil přirozené odtokové poměry v místě. V projednávané věci bylo znaleckým posudkem XXXXX prokázáno, že žalovaný nezměnil přirozené odtokové poměry v místě, k tomuto závěru dospěli i příslušná stavební firma provádějící opravy vozovky a slyšení odborní svědci. Z výše uvedeného vyplývá, že jednání žalovaného ani nepřispívá k podmáčení pozemku žalobkyně. Povrchové vody se na pozemku žalovaného (na obslužné komunikaci) nachází tak, že na něj naprší či v důsledku svažitosti pozemku stečou, tj. jejich přítomnost není vyvolána žádným jednáním žalovaného. Jednání žalovaného jako vlastníka sousední nemovitosti tak není ani zčásti příčinou podmáčení pozemku, resp. domu žalobkyně. Pokud by se skutečně jednalo o hrozbu škody, přicházela by do úvahy jiná zákonná úprava odvrácení hrozící škody (srov. ust. § 1019 o.z.) představovaná v projednávané věci eventuálním petitem. V § 1019 o.z. nejde o ochranu proti imisím, žalobce tak nemusí být úpravou sousedního pozemku nijak rušen či obtěžován. Vlastník pozemku má právo požadovat, aby soused upravil stavbu na sousedním pozemku (v daném případě obslužnou komunikaci) tak, aby z něj nestékala voda na jeho pozemek. Vlastník, na jehož pozemek takto voda stéká, se může domáhat nejen úpravy stavby, ale i pozemku, nemůže-li totiž soused požadovat úpravu pozemku v případě, že voda stéká přirozeným způsobem, může se úpravy domáhat, stéká-li na pozemek v rozsahu vyšším než přirozeném. Je tedy nutné provést dokazování k tomu, zda pozemek žalobkyně je skutečně poškozován (podmáčen) v důsledku toho, že žalovaný upravil jeho pozemek a tím změnil přirozené odtokové poměry. Bude-li tomu tak, je následně třeba provést dokazování, zda žalobkyní požadované opatření poškození (podmáčení) jejího pozemku spolehlivě odstraní a současně zatíží žalovanou stranu pokud možno co nejméně, jinak řečeno, zda jde o nejefektivnější opatření k odstranění závadového stavu.
10. Po provedeném dokazování a právním posouzení věci na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. V řízení nebylo prokázáno tvrzení žalobkyně, že žalovaný změnil odtokové poměry v místě, a proto srážkové vody stékají ve zvýšené míře z pozemku žalovaného na pozemek žalobkyně, když výpovědi sousedů žalobkyně nekorespondují s ostatními provedenými důkazy, a jsou tak nevěrohodné. Z provedených důkazů, zejména znaleckého posudku, výpovědi znalce, projektové dokumentace a výpovědi stavebních odborníků jednoznačně vyplynulo, že žalovaný nezměnil při rekonstrukci obslužné komunikace odtokové poměry v místě. V řízení navíc nebylo prokázáno ani tvrzení žalobkyně, že srážkové vody stékají z pozemku žalovaného na pozemek žalobkyně v míře natolik zvýšené, že způsobují Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Gutwaldová.

podmáčení pozemku žalobkyně a domu žalobkyně. K příčinám podmáčení domu žalobkyně se jednoznačně vyjádřil soudem ustanovený znalec a uvedl konkrétní příčiny podmáčení domu, na které nemá žalovaný žádný vliv a které jsou na straně žalobkyně. Ani odborní pracovníci žalovaného při opakovaném místním šetření, ani soud z předložené fotodokumentace a videozáznamu, ani znalec při svém místním šetření nedospěli k závěru, že by byly na pozemcích účastníků patrné stopy po nějakém masivnějším odtoku povrchových vod z pozemku žalovaného na pozemek žalobkyně. Konečně dle konstantní judikatury Nejvyššího soudu ČR vlastník pozemku není povinen činit opatření proti přírodnímu působení a proti přirozenému stékání dešťové vody na sousední pozemek (srovnej rozsudek NS ČR sp.zn. 25Cdo 205/2013). K obdobné situaci se vyjadřuje taktéž usnesení NS ČR sp.zn. 22 Cdo 1410/2005: „O obtěžování tekutými odpady lze uvažovat jen v případě, že žalovaný změnil přirozené odtokové poměry v místě.“ Výše uvedenou zásadu dále výslovně upravuje od 1. 1. 2014 ustanovení § 1019 odst. 1 věty druhé o.z., když v podstatě stanoví, že nelze po vlastníku pozemku spravedlivě požadovat úpravy na jeho pozemku, pokud stéká na pozemek souseda přirozeným způsobem. Je tedy zcela na žalobkyni, aby učinila na svém pozemku a domě taková opatření, aby zamezila podmáčení svého domu srážkovými vodami, a nelze tato opatření přenášet na žalovaného coby vlastníka sousedního pozemku ani v případě, že by srážkové vody přirozeně stékaly v důsledku sklonu sousedících pozemků z pozemku žalovaného na pozemek žalobkyně. Žalobkyně však špatný technický stav obslužné komunikace neprokázala, a to ani znaleckým posudkem, a navíc jde o stav setrvalý existující nejméně 18 let. Nadto požadovaná opatření k odstranění závadového stavu jsou prokazatelně technicky nerealizovatelná, když možnosti nastíněné soudním znalcem byly příslušnými společnostmi odmítnuty a i znalec konstatoval, že změna systému odvodnění by znamenala zásadní zásah do prostoru komunikace a musela by být provedena projekčně s ohledem na vedení potoka a sítě technické infrastruktury, s čímž žalovaným oslovené společnosti (Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. a Povodí Ohře, s.p.) nesouhlasily.

- 11.S ohledem na tyto skutečnosti, kdy žalobkyně neprokázala, zda pozemek žalobkyně je skutečně podmáčen v důsledku toho, že žalovaný upravil pozemek, a tím změnil přirozené odtokové poměry, když nadto není postaveno na jisto, že žalobkyní požadovaná opatření podmáčení jejího pozemku spolehlivě odstraní a současně zatíží žalovanou stranu co nejméně, soud žalobu v části nevzaté zpět v primárním i eventuálním petitu zamítl.
- 12.O nákladech řízení soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 146 odst. 2 o.s.ř., podle kterého má právo na jejich náhradu žalovaný, neboť byl ve sporu plně úspěšný a částečné zastavení řízení nezavinil. Celkové náklady řízení žalovaného jsou tvořeny odměnou advokáta, jenž jej v řízení zastupoval, ve výši 12 000 Kč za 8 úkonů právní pomoci (úkon po 1 500 Kč) stanovenou podle § 7, § 9 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., 8 režijními paušály (za převzetí zastoupení, sepis vyjádření k žalobě a ke znaleckému posudku, 5x účast u jednání) po 300 Kč stanovenými podle § 13 vyhl. č. 177/1996 Sb., a 21% daní z přidané hodnoty počítané z odměny a režijních paušálů ve výši 3 024 Kč, neboť zástupce žalovaného je plátcem této daně. Uvedené náklady řízení v celkové výši 17 424 Kč je žalobkyně povinna zaplatit k rukám zástupce žalovaného (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).
- 13.Ve věci byl vypracován znalecký posudek a přiznáno znalečné, kdy soud na odměně a hotových výdajích a za čas strávený u soudu zaplatil znalci z rozpočtových prostředků částky 18 101 Kč a 913,50 Kč. Stát má s ohledem na výsledek řízení podle § 148 odst. 1 o.s.ř. právo na náhradu svých nákladů řízení vůči účastníkům řízení vyjma případu, že jsou u nich dány podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Jelikož u žádného z účastníků řízení nejsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a výsledek sporu hovoří ve prospěch žalované strany, dospěl soud k závěru, že náklady řízení státu v celkové výši 19 014,50 Kč uhradí žalobkyně.
- 14.O lhůtě k plnění soud rozhodl podle § 160 odst. 1 věty první o.s.ř., přičemž neshledal podmínky pro umožnění žalobkyni zaplatit žalovanému a státu náklady řízení ve splátkách či v delší než třídní lhůtě běžící od právní moci rozhodnutí soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Gutwaldová.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím soudu podepsaného.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí soudu řádně a včas, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí či nařízení exekuce.

Teplice 23. září 2020

JUDr. Jitka Škodová, v. r.
předsedkyně senátu